

Erf inpassingsplan

Twente Route 24 | Heelweg

Colofon

Erfinpassingsplan
Twente Route 24 Heelweg

Uitgevoerd door:

Natuurbank Overijssel
Correspondentieadres:
Nobelstraat 7-5
7131PZ Lichtenvoorde

BTW-ID: NL001388212B56

E: info@natuurbankoverijssel.nl

Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Opdrachtgever:

Locis Adviseurs

Projectnummer en versie: 7222A versie 2.0	Status: definitief
Ligging plangebied: Twente Route 24 Heelweg	Rapportdatum: 19-8-2025
Auteur: D. Snoeck	

Inhoud

Hoofdstuk 1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Voorgenomen ontwikkelingen	3
Hoofdstuk 2	Plangebied.....	4
2.2	Beschrijving van het plangebied.....	4
2.1	Situering van het plangebied	4
2.3	Landschap.....	8
Hoofdstuk 3	Het ontwerp	10
3.1	Doelstelling.....	10
3.2	Het ontwerp	10
3.3	Uitgangspunten	10
3.4	Beleid.....	11
3.5	Kansen voor versterking van de landschappelijke inpassing van het erf	11
4.1	Inrichtingsmaatregelen	12
	Circa 400m ² aan houtsingel.....	16
4.2	Beheer	18

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op het adres Twente Route 24 te Heelweg bestaat het voornemen om het agrarische erf om te vormen tot een woonerf. Het voornemen van de initiatiefnemer bestaat uit het uitvoeren van een functieverandering, waarbij de agrarische functie wordt omgezet naar de functie wonen. Bij een aantal ruimtelijke ontwikkelingen is een landschappelijke inpassing verplicht in de gemeente Oude IJsselstreek. Bijvoorbeeld als voor een initiatief een bestemmingsplan gewijzigd moet worden. De gemeente Oude IJsselstreek heeft initiatiefnemer gevraagd een voorstel voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf op te stellen. In voorliggend plan wordt een voorstel voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf gepresenteerd.

Naast een verbeelding van het wenselijke eindbeeld, wordt tevens ingegaan op de te nemen inrichtingsmaatregelen. Ook wordt een advies gegeven op welke wijze de nieuwe elementen beheerd dienen te worden om zich te kunnen ontwikkelen tot de elementen zoals bedoeld in dit plan.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied stelt de gemeente de volgende standaard. De gemeente Oude IJsselstreek hanteert een puntensysteem, waarbij voor ieder landschapselement een bepaalde hoeveelheid punten behaald kunnen worden. Deze punten kunnen per vierkante of strekkende meter behaald worden.

1.2 Voorgenomen ontwikkelingen

Afbeelding 1 geeft een verbeelding van de huidige situatie. Het plangebied wordt landschappelijk ingepast en er vindt een functieverandering plaats. Ten behoeve van deze wijziging worden er drie varkensstallen geheel gesloopt, de noordoostelijke varkensstal wordt voor een deel gesloopt en voor een deel verbouwd tot bijgebouw. Op de plek van de twee noordwestelijke varkensstallen wordt een nieuwe woning gebouwd.

Afbeelding 1: Voorgenomen ontwikkelingen

HOOFDSTUK 2 PLANGEBIED

2.1 Situering van het plangebied

Het plangebied is gesitueerd aan het adres Twente Route 24 te Heelweg. Heelweg is een buurtschap en onderdeel van de gemeente Oude IJsselstreek. Het plangebied ligt tussen de dorpen Varsseveld en Lichtenvoorde en wordt omgeven door landelijk gebied. Op de onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.

Afbeelding 2: Ligging plangebied met rode cirkel aangeduid (bron: topotijdreis.nl)

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit vier varkensstallen, en een boerderijwoning. Verder bestaat de buitenruimte rondom de stallen uit erfverharding en gazon. Voor de boerderijwoning staan leilinden en een solitaire fruitboom. Het plangebied wordt omringd door agrarisch cultuurland, woningen, elzensingel, kruiden- en faunarijk grasland en een boomgaard.

Afbeelding 3: Luchtfoto met plangebied dat van functie veranderd in geel aangeduid (bron: gelderland.maps.arcgis.com)

*Afbeelding 4 t/m 15:
Huidige situatie en
beplanting van het
plangebied.*

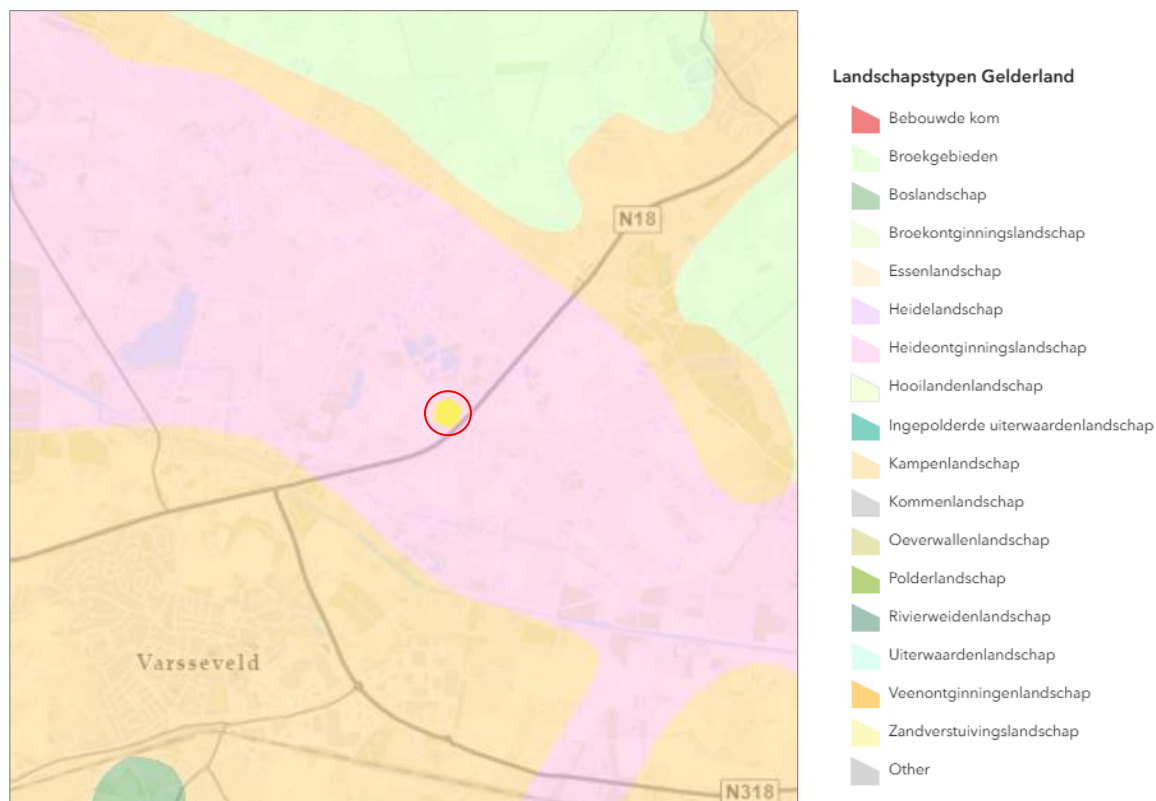

2.3 Landschap

Het plangebied en de omgeving van het plangebied behoort tot het heidelandschap, zie afbeelding 16. In 1850 bevond zich op deze locatie een heidelandschap, inmiddels is de heide ontgonnen en is het tegenwoordig een heideontginningslandschap. Hieronder wordt dan ook de beplanting van het heideontginningslandschap beschreven. Beken en sloten vormen vaak de kavelgrens. Grasland en bouwland komen beide veel voor. Er zijn in het heideontginningslandschap vaak nog onverharde wegen te vinden. Het landschap was in het verleden besloten door houtwallen en houtsingels op de hogere delen en knotbomen in de lagere gebieden. Tegenwoordig is het heideontginningslandschap meer open, doordat veel beplanting is verdwenen. De bebouwing is verspreid over het landschap.

Afbeelding 16: Ligging plangebied in Kampenlandschap, bron: slgelderland.nl

Onderstaande afbeeldingen laten de ontwikkeling van het landschap zien, doormiddel van historische topografische kaarten van topotijdreis.nl. De zwarte cirkel duidt het plangebied aan.

Afbeelding 17: Plangebied op topografische kaart van 1850.

Afbeelding 18: Plangebied op topografische kaart van 1900.

Afbeelding 19: Plangebied op topografische kaart van 1950.

Afbeelding 20: Plangebied op topografische kaart van 2000.

HOOFDSTUK 3 HET ONTWERP

3.1 Doelstelling

Het doel van een plan voor landschappelijke inpassing is het in harmonie met het omringende landschap inpassen van het erf; zowel het bestaande deel alsmede de nieuwe ontwikkeling. Dat wil niet zeggen dat alle bebouwing verstopt moet worden achter een 'groene muur' van beplanting. Bebouwing mag juist zichtbaar en beleefbaar zijn, maar beplanting kan wel bijdragen aan het wegnemen van zicht op minder fraaie elementen, zoals mestsilo's, betonnen keerwanden van kuilvoerplaten of grote, eentonige stallen voor de intensieve veehouderij.

3.2 Het ontwerp

Het ontwerp is voorzien van een houtsingel ten noorden van het plangebied. Langs de nieuwe oprit komt een hoogstam fruitboomgaard met een kruidenrijk grasland. Naast de nieuwbouw woning wordt een solitaire boom geplant. Ook wordt de bestaande elzensingel aangevuld. Aan de west kant van het plangebied zal half verharding worden toegepast ter verbinding van de agrarische weilanden. Op diverse plekken worden parkeermogelijkheden aangeduid. Tot slot word er een klein vogelbosje aangeplant aan het begin van de oude oprit.

3.3 Uitgangspunten

Bestaande beplanting

Uitgangspunt voor het opstellen van een erfinpassingsplan is behoud van zo veel mogelijk bestaande beplanting. Voorwaarde is wel dat het streekeigen beplantingsvormen zijn, passend in het landschap, en bestaat uit inheemse beplanting (geen conifeer, laurier, duindoorn, naaldbomen).

Huidige beplanting

Het plangebied bestaat uit inheemse plantsoorten.

Afbeelding 21: Ontwerp landschappelijke erfinpassing.

Autochtoon plantmateriaal

Er wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van autochtoon plantmateriaal. Dat houdt in dat het plantmateriaal een Nederlandse herkomst heeft. Autochtoon plantmateriaal is afgestemd op het Nederlandse klimaat. Autochtoon plantmateriaal gebruiken verminderd ook hybridisatie van plantgoed van buitenlandse komaf met autochtone beplanting.

Streekeigen beplantingsvormen

In het heideontginningslandschap zijn. Beplantingsvormen voor het heidelandschap bestaan uit op droogere delen veel houtwallen en bomenrijen, elzensingel en knotbomen in de nattere delen en tevens zijn struweelhagen, geriefhoutbosjes, hoogstamboomgaarden, solitaire bomen en scheerhagen streekeigen binnen dit landschap.

3.4 Beleid

Provinciaal beleid

Het plangebied valt niet binnen gronden van het Geldersnatuurnetwerk, de Groene ontwikkelingszone of Natura2000.

Gemeentelijk beleid

Om te zorgen dat er bij ruimtelijke ontwikkelingen sprake is van een goede landschappelijke inpassing heeft de gemeente Oude IJsselstreek een standaard opgesteld. Deze standaard zorgt ervoor dat er bij initiatiefnemers duidelijkheid is en de vele verschillende ruimtelijke ontwikkelingen op eenzelfde manier ruimtelijk worden ingepast en getoetst. Om te beoordelen of er voldoende landschap wordt aangelegd als onderdeel van landschappelijke inpassing hanteert de gemeente Oude IJsselstreek een puntensysteem.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied stelt de gemeente de volgende standaard. De gemeente Oude IJsselstreek hanteert een puntensysteem, waarbij voor ieder landschapselement een bepaalde hoeveelheid punten behaald kunnen worden. Deze punten kunnen per vierkante of strekkende meter behaald worden. Tot 500 m² bestemmingsvlak geldt dat er minimaal 500 punten behaald dienen te worden. Daarboven worden er per 100 m² extra bestemmingsvlak 100 punten vereist. De initiatiefnemer dient minimaal twee en bij voorkeur meerdere landschapselementen te gebruiken.

Gevolgen voor dit initiatief:

In het kader van functieverandering van het plangebied, bestaande uit 4.589 m², moeten er 4.589 punten behaald worden.

3.5 Kansen voor versterking van de landschappelijke inpassing van het erf

Door de aanvulling van de elzensingel en de aanleg van een nieuwe houtsingel, zal er meer voedsel- en schuilplek aanwezig zijn voor vogels, insecten en grondgebonden zoogdieren. Ook de hoogstam fruitboomgaard zorgt voor voedselgelegenheid in zowel de lente als in het najaar. Door het te combineren met een kruiden- en faunarijk grasland trekt het meer bestuivers aan en zal de diversiteit van de vegetatie groeien. Op de oude inrit word een vogelbosje gerealiseerd die als hakhout beheerd zal worden. Door diversiteit in levensjaren te behouden zal er een groot oppervlak ontstaan waar diverse diersoorten op kunnen gedijen.

Hoofdstuk 4 Inrichting en beheer

4.1 Inrichtingsmaatregelen

Om tot het wenselijke eindbeeld te komen, worden de volgende inrichtingsmaatregelen genomen. Onderstaande tabel is een bestaande tabel van gemeente Oude IJsselstreek, welke ingevuld dient te worden.

Landschapselement	Nieuw aan te leggen	Te verwijderen	Optioneel; aanwezig in landschap
Elzensingel	Ja		Ja
Laan			
Knotboom			
Fruitlaan			
Bomenrij			
Solitaire bomen	Ja		Ja
Hoogstamboomgaard	Ja		Ja
Houtwal of houtsingel	Ja		
Struweelrand	Ja		
Vogelbosje	Ja		
Knip- of scheerhaag			
Struweelhaag			
Poel en klein- historisch water			
Rietzoom en klein rietperceel			
Natuurvriendelijke oever			

<i>Landschapselement 1</i>	
Naam landschapselement	Hoogstam fruitboomgaard en ruigtekruiden
Omschrijving en samenstelling	De voorgenomen plannen bestaan uit het aanleggen van een hoogstam fruitboomgaard met daaronder een kruiden- en faunarij grasland voor het aantrekken van insecten. De acht bomen komen minimaal vijf meter uit elkaar te staan. Er wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van oude-, streekeigen rassen, denk hierbij aan handappel, moesappel, stoofpeer, handpeer of pruim (als voorbeeld: Hennie Rossel Collectie, Stichting Landschapsbeheer Gelderland (achterhoek)). Het grasland wordt extensief beheerd als bloem- en faunarij grasland. De bomen worden voorzien van twee boompalen en boomband.
Oppervlakte of aantallen	Acht nieuwe hoogstam fruitbomen. Circa 290 m ² oppervlakte.
Soortnamen in Nederlands en Wetenschappelijk (& verbeelding landschapselement)	Eigen keuze, mits het streekeigen rassen zijn.
Aantal punten	40 punten per boom. In totaal 320 punten. 12 punten per vierkante meter. In totaal 3.480 punten.

<i>Landschapselement 2</i>	
Naam landschapselement	Solitaire loofboom
Omschrijving en samenstelling	Er word één solitaire loofbomen aangeplant. De loofboom mag bestaan uit tamme kastanje, zomereik of Hollandse linde. Er worden als laanboom gekweekte bomen gebruikt met een minimale stamomtrek van 14-16 cm op 1,30 hoogte. De boom wordt voorzien van twee boompalen en boomband.
Oppervlakte of aantallen	Één loofboom.
Soortnamen in Nederlands en Wetenschappelijk (& verbeelding landschapselement)	Tamme kastanje, <i>Castanea sativa</i>; Hollandse linde, <i>Tilia x europaea</i>; & Zomereik, <i>Quercus robur</i>.
Aantal punten	50 punten per boom. In totaal 50 punten .

<i>Landschapselement 3</i>	
Naam landschapselement	Elzensingel
Omschrijving en samenstelling	De bestaande elzensingel wordt aangevuld. Hiervoor wordt 3 jarig plantsoen gebruikt, met een minimale onderlinge afstand van 1 meter
	Circa 40 meter aan elzensingel.
Soortnamen in Nederlands en Wetenschappelijk (& verbeelding landschapselement)	Zwarte els, <i>Alnus glutinosa</i>
Aantal punten	25 punten per meter. In totaal 1.000 punten

<i>Landschapselement 4</i>	
Naam landschapselement	Houtsingel
Omschrijving en samenstelling	Aan de noord kant van het plangebied wordt een houtsingel gerealiseerd. Deze wordt in plantrijen van drie geplant en is minimaal vier meter breed.
Oppervlakte of aantallen	Circa 188 m ² aan houtsingel.
Soortnamen in Nederlands en Wetenschappelijk (& verbeelding landschapselement)	Bomen; Zomereik, <i>Quercus robur</i>; Es, <i>Fraxinus excelsior</i>; Ruwe berk, <i>Betula pendula</i>; Stuiken; Meidoorn, <i>Crataegus monogyna</i>; Veldesdoorn, <i>Acer campestre</i>; Sleedoorn, <i>Prunus spinosa</i>; Wilde lijsterbes, <i>Sorbus aucuparia</i>; Gelderse roos, <i>Viburnum opulus</i>.
Aantal punten	12 punten per vierkante meter. In totaal 2.256 punten

<i>Landschapselement 5</i>	
Naam landschapselement	Vogelbosje
Omschrijving en samenstelling	Ten oosten van het erf wordt een vogelbosje aangelegd. Deze zal dienen als permanente afsluiting van de oude oprit. Het vogelbosje bestaat voornamelijk uit besdragende struiken als meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, gewone vogelkers en wilde lijsterbes. Aanplant met 2- of 3-jarige bosplantsoen (60-80cm).
Oppervlakte of aantallen	Circa 130 m ² aan vogelbos. Plant het plantsoen 1.5m bij 1.5 van elkaar – 175 stuks plantsoen
Soortnamen in Nederlands en Wetenschappelijk (& verbeelding landschapselement)	Gemengd inheems bosplantsoen, bestaande uit <u>bijvoorbeeld</u> : Meidoorn, <i>Crataegus monogyna</i> ; Sleedoorn, <i>Prunus spinosa</i> ; Gelderse roos, <i>Viburnum opulus</i> ; Gewone vogelkers, <i>Prunus padus</i> ; Wilde lijsterbes, <i>Sorbus aucuparia</i> ; Wilde appel, <i>Malus sylvestris</i> ; Boswilg, <i>Salix caprea</i> . Veldesdoorn, <i>Acer campestre</i> .
Aantal punten	12 punten per meter. In totaal 1.560 punten

Puntentelling Oude IJsselstreek

In totaal zijn er **8.666** punten behaald. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de **4.589** punten behaald zijn.

4.2 Beheer

Het vervolgbeheer van de aan te leggen elementen bepaald in grote mate het aanzien van de elementen. In deze paragraaf wordt aangegeven hoe de nieuwe elementen beheerd dienen te worden.

Solitaire boom

Geen beheer. Indien laag hangende takken hinder of schade veroorzaken, mag de boom gesnoeid worden.

Vogelbosje

Beheren naar eigen voorkeur. Na ongeveer 5 jaar zal het vogelbosje meer gesloten raken, waar nodig kan gesnoeid worden (voornamelijk taken die problemen kunnen geven). Er kan ook voor worden gekozen om het bosje als een hakhoutbosje worden beheert. Dit zorgt voor constante verjonging en een mix van leeftijden in het vogelbosje.

Hoogstam fruitboomgaard

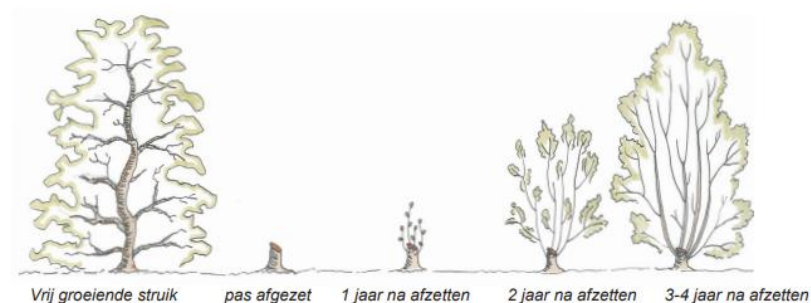
Beheren naar eigen voorkeur. Door snoeien verjong je het vruchthout en blijft de boom langer vruchten produceren. De vorm snoei is bij voornamelijk bij jonge bomen belangrijk. Appelbomen worden meestal in een bolvorm gesnoeid, perenbomen in een piramidale vorm. Het bloem- en faunarijkgasland wordt gefaseerd gemaaid (sinusbeheer). Bij deze vorm van graslandbeheer wordt het weiland verdeeld in vlakken, deze worden een paar keer per jaar gefaseerd gemaaid waarbij steeds één vlak niet gemaaid wordt. Op deze manier krijgen insectenpopulaties de kans om naar het vlak met de meeste kruiden en bloemen te verhuizen. Laat de grassen niet langer dan 3 dagen liggen. Door gemaaid gras langer te laten liggen komen er voedingsstoffen vrij die je juist wil afvoeren. Ook krijgen bladrozetten op deze manier niet genoeg licht om te groeien. Maaien na 15 juni (wanneer verschaling nodig is ook in mei maaien).

Elzensingel

De elzensingel wordt beheerd als hakhout. Dat betekent dat de haag periodiek afgezet mag worden, waarna de haag weer zal uitlopen. De haag mag iedere 8-10 jaar teruggezet worden, bij voorkeur in twee onderhoudsbeurten, waarbij telkens 50% van de haag (in lengte) afgezet wordt.

Houtsingel

Ook deze wordt beheerd als hakhout.

Afbeelding 22: Voorbeeld hakhout beheer, bron: slgelderland.nl.

4.3 Plantlijst

Bij het beplantingsplan wordt ook een plantlijst aangeleverd. Dit zijn passende plantsoorten bij het heidelandschap

type beplanting	lengte (m) element	aantal totaal	soort	latijn	n_plantgoed	maatvoering
Vogelbosje	130 m ²	175	Sleedoorn	<i>Prunus spinosa</i>	26	60-80cm hoogte
		eigenkeuze	meidoorn	<i>Crataegus</i>	19	60-80cm hoogte
			gelderse roos	<i>Viburnum opulus</i>	24	60-80cm hoogte
			gewone vogelkers	<i>Prunus padus</i>	10	60-80cm hoogte
			veldesdoorn	<i>Acer campestre</i>	19	60-80cm hoogte
			wilde appel	<i>Malus sylvestris</i>	24	60-80cm hoogte
			boswilg	<i>Salix caprea</i>	19	60-80cm hoogte
			wilde lijsterbes	<i>Sorbus aucuparia</i>	10	60-80cm hoogte
solitaire bomen						
		1	zomereik	<i>Quercus robur</i>	1	14-16 stamomtrek
			linde	<i>Tilia spec.</i>	1	14-16 stamomtrek
			tamme kastanje	<i>Castanea sativa</i>	1	14-16 stamomtrek
			paardenkastanje	<i>Aesculus</i>	0	14-16 stamomtrek
			haagbeuk	<i>Carpinus betulus</i>	0	14-16 stamomtrek
			ruw iep	<i>Ulmus glabra</i>	0	14-16 stamomtrek
			walnoot	<i>Juglans regia</i>		14-16 stamomtrek
fruitbomen						
		8			8	14-16 stamomtrek
houtsingel						
	circa 37	300	Gelderse roos	<i>Viburnum opulus</i>	7	80-120cm hoogte
			vuilboom/sporkehout	<i>Frangula alnus</i>	0	80-120cm hoogte
			Gewone vlier	<i>Sambucus nigra</i>	0	80-120cm hoogte
			veldesdoorn	<i>Acer campestre</i>	7	80-120cm hoogte
			hondsroos	<i>Rosa canina</i>	7	80-120cm hoogte
			rode kornoelje	<i>Cornus sanguinea</i>	0	80-120cm hoogte
			wilde lijsterbes	<i>Sorbus aucuparia</i>	7	80-120cm hoogte
			hazelaar	<i>Corylus avellana</i>	0	80-120cm hoogte
			zomereik	<i>Quercus robur</i>	5	80-120cm hoogte
			Es	<i>Fraxinus excelsa</i>	5	80-120cm hoogte
Elzensingel						
	40	36	Zwarte els	<i>Alnus glutinosa</i>	36	14-16 stamomtrek

